Petycja w sprawie nierównego traktowania w ramach programu „Aktywny Rodzic" dzieci uczęszczających do przedszkoli niepublicznych

DANE PODMIOTU WNOSZACEGO SPRAWĘ *(nie wyrażam zgody na publikację danych)*

Przedmiot petycji:

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. z 2018 r. poz. 870), niniejszym składam petycję w interesie publicznym, dotyczącą zmiany zasad przyznawania świadczenia „Aktywni rodzice w pracy" w ramach programu „Aktywny Rodzic".

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, świadczenie to przysługuje rodzicom dzieci w wieku od 12. do 35. miesiąca życia, pod warunkiem że dziecko nie korzysta z instytucjonalnej formy opieki (żłobek, klub dziecięcy, dzienny opiekun, **przedszkole**). Tymczasem wiele placówek przedszkolnych, zwłaszcza niepublicznych, przyjmuje dzieci już od 2,5 roku życia, co oznacza, że dziecko w wieku np. 30 miesięcy — mimo że mieści się w przedziale wiekowym objętym programem — zostaje wykluczone z możliwości otrzymania świadczenia.

W efekcie:

- Dzieci w wieku 12–35 miesięcy uczęszczające do żłobka mogą korzystać ze świadczenia „Aktywnie w żłobku" aż do zakończenia roku szkolnego, w którym kończą 3 lata (np. dziecko urodzone w styczniu korzysta do 44. miesiąca życia).
- Dzieci objęte opieką domową mogą skorzystać ze świadczenia „Aktywni rodzice w pracy" (o ile rodzice pracują).
- Natomiast dzieci w wieku 2–3 lat uczęszczające do niepublicznego przedszkola kwalifikują się jedynie do świadczenia „Aktywnie w domu" (500 zł), **niezależnie od aktywności zawodowej** rodziców.

Taka konstrukcja przepisów prowadzi do nierównego traktowania rodzin, które z powodów rozwojowych, organizacyjnych lub lokalnych zdecydowały się na wcześniejsze zapisanie dziecka do przedszkola niepublicznego. O ile przedszkola publiczne zazwyczaj nie przyjmują dzieci poniżej 3. roku życia, natomiast placówki niepubliczne często zachęcają do przejścia do grupy przedszkolnej, jeśli dziecko wykazuje ku temu predyspozycje — jak miało to miejsce w przypadku mojego dziecka, które w wieku 30 miesięcy przeszło ze żłobka do przedszkola.

W sytuacji, gdy oboje rodzice pracują, obecny system premiuje finansowo pozostawienie dziecka w żłobku jak najdłużej, co niekoniecznie sprzyja jego rozwojowi społecznemu. Choć przedszkola niepubliczne są częściowo dofinansowane z budżetu gminy, stawki czesnego są również znacznie wyższe *(placówki niepubliczne w praktyce „dostosowują" się do dofinansowań)*, co w praktyce prowadzi do wymiernych różnic finansowych. W przypadku mojego dziecka różnica netto (po uwzględnieniu dofinansowań) wynosi około 700 zł miesięcznie na niekorzyść przedszkola względem żłobka. Dodatkowo, świadczenie „Aktywni rodzice w pracy" kończy się w miesiącu, w którym dziecko kończy 36 miesięcy (marzec 2025), a nie w sierpniu 2025, jak miałoby to miejsce w przypadku kontynuacji pobytu w żłobku. Program dofinansowań efektywnie premiuje zatem sztuczne spowalnianie rozwoju społecznego dzieci i powoduje nadmierne obciążenie żłobków – z powodów ekonomicznych. Pragnę nadmienić, że gdyby komponenty programu „*Aktywni rodzice w pracy*" oraz „*Aktywnie w żłobku*" nie istniały, to – konkretnie w przypadku przedszkoli (dla dziecka które *mogłoby nadal* uczęszczać do żłobka) – zasady rynkowe unormowałyby sytuację i wyrównały szanse. Paradoksalnie, samo istnienie programu (w tym konkretnym przypadku) **pogłębia** różnice społeczne, miast je niwelować.

Zwracam się zatem z żądaniem:

1. Zbadania zgodności obecnych zasad programu „Aktywny Rodzic" z konstytucyjną zasadą równości wobec prawa.
2. Doprecyzowania przepisów dotyczących definicji „instytucjonalnej opieki" w odniesieniu do dzieci poniżej 3. roku życia uczęszczających do przedszkoli niepublicznych.
3. Rozszerzenia świadczenia „Aktywni rodzice w pracy" na dzieci uczęszczające do przedszkola (do końca roku szkolnego, w którym kończą 3 lata), o ile placówka nie zapewnia pełnej opieki godzinowej lub nie jest **w pełni** finansowana ze środków publicznych — na wzór świadczenia „Aktywnie w żłobku" (tj. przelew na konto placówki, ograniczony wysokością czesnego).

Zależy mi na tym, by program „Aktywny Rodzic" był spójny, sprawiedliwy i uwzględniał realne potrzeby rodzin, które decydują się na wcześniejsze rozpoczęcie edukacji przedszkolnej.

*~~Wyrażam zgodę/~~ **nie wyrażam zgody*** *na publikację danych osobowych – imię i nazwisko albo nazwę podmiotu wnoszącego (dane zostaną udostępnione na stronie internetowej MRPiPS. Wnoszę o dalszą komunikację w sprawie prowadzoną w formie elektronicznej.*

**niewłaściwe skreślić*

Podpis wnoszącego petycję

Ministerstwo Rodziny
i Polityki Społecznej

Departament Polityki Rodzinnej

DPR-IV.055.12.2025

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r., poz. 870 z późn. zm.), w związku z petycją w sprawie zmiany zasad przysługiwania świadczeń „aktywny rodzic" w przypadku uczęszczania dziecka do przedszkola, przedstawiam poniżej stosowne informacje.

Celem wprowadzonej w 2024 r. ustawy z dnia 15 maja 2024 r. o *wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz wychowaniu dziecka - „Aktywny rodzic"*, jest ułatwienie rodzicom dzieci w tzw. wieku żłobkowym (12-35 miesiąc życia) pogodzenia zadań związanych z rodzicielstwem z aktywizacją zawodową, przede wszystkim poprzez wyrównanie szans w dostępie do opieki żłobkowej. Przed wejściem w życie ww. ustawy, korzystanie z opieki żłobkowej wiązało się w dominującej większości przypadków z koniecznością poniesienia znaczących opłat za żłobek przez rodziców. Jednym z obserwowanych już dziś rezultatów wprowadzenia ustawy „Aktywny rodzic", jest odnotowany spadek przeciętnej opłaty rodziców w instytucjach opieki – żłobkach, klubach dziecięcych i u dziennych opiekunów (z 999,93 zł w sierpniu 2024 r. do 98,30 zł w lutym 2025 r.).

Natomiast należąca do właściwości Ministerstwa Edukacji Narodowej ustawa *Prawo oświatowe*, dopuszcza możliwość, aby w szczególnie uzasadnionych przypadkach wychowaniem przedszkolnym zostało objęte dziecko, które ukończyło 2,5 roku życia. W takiej sytuacji dwuipółlatek jest traktowany tak jak dzieci 3-letnie i starsze, a więc ma prawo korzystać z bezpłatnej nauki, opieki i wychowania przedszkolnego w czasie ustalonym przez organ prowadzający, wynoszącym nie mniej niż 5 godzin dziennie. Informacje na powyższy temat można znaleźć na powszechnie dostępnych stronach internetowych Ministerstwa Edukacji Narodowej pod adresem: https://www.gov.pl/web/edukacja/nauka-w-publicznych-przedszkolach-jest-bezplatna. https://www.gov.pl/web/gov/zapisz-dziecko-do-przedszkola .

W związku z tym, w sytuacji gdy dziecko uczęszcza do przedszkola, a zatem jest uprawnione do dostępu do opieki, to w ramach ustawy „Aktywny rodzic" rodzice nie mogą skorzystać ani ze świadczenia „aktywnie w żłobku", ani z „aktywni rodzice w pracy". W takim przypadku rodzice dziecka uczęszczającego do przedszkola mogą uzyskać świadczenie „aktywnie w domu", o ile spełniają warunki ustawowe jego przysługiwania, tj. przede wszystkim warunek dotyczący wieku dziecka (świadczenie „aktywnie w domu" przysługuje na dzieci

w wieku 12 - 35 miesięcy) oraz, o ile nie pobrali już wcześniej na dane dziecko rodzinnego kapitału opiekuńczego w maksymalnej łącznej wysokości 12000 zł.

Nie są prowadzone obecnie prace nad zmianą ww. przepisów ustawy *o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka - „Aktywny rodzic”*.

Tomasz Pactwa
Dyrektor
Departamentu Polityki Rodzinnej
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/